

Educația pentru toți. Diversitatea ca o oportunitate pentru educația școlară.

Position Paper

Document de opinie asupra educației

“Școlile inclusive trebuie să recunoască și să răspundă diferitelor nevoi ale elevilor, să permită stiluri și ritmuri diferite de învățare, precum și să asigure o educație de calitate prin intermediul unor programe adecvate de învățare, unor aranjamente organizaționale, tehnici de predare, folosirea resurselor și parteneriat cu comunitățile.” (UNESCO-Declarația de la Salamanca)

Învățarea este esențială în viață. Învățăm și ne dezvoltăm de la bun început. Școlile sunt locul cel mai important unde se desfășoară învățarea, oferind o gamă largă de sprijin individual într-o manieră organizată. O bună educație pune la dispoziția tuturor copiilor, cu sau fără dizabilități intelectuale, puterea de a gândi și de a face alegeri. După cum se recunoaște în Convenția ONU asupra Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, precum și în Convenția ONU asupra Drepturilor Copilului, educația oferă fiecărui copil sau tânăr oportunități pentru a-și spori potențialul de dezvoltare intelectuală și socială. De asemenea, școlile sunt medii sociale, ce oferă copiilor și tinerilor ocazia să se întâlnească și să învețe diverse lucruri unii de la alții. Și, bineînțeles, să se distreze. Educația inclusivă este, așadar, esențială pentru copiii și tinerii cu dizabilități intelectuale. Este, de asemenea, esențială pentru crearea unei societăți inclusive.

Prin urmare, educația este recunoscută pe scară largă ca fiind unul din drepturile fundamentale ale omului și a fost inclusă în Convenția Națiunilor Unite asupra Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități. Articolul 24 statuează clar existența așezămintelor inclusive ca fiind prima alegere pentru educație. Reiterează, de asemenea, dreptul copiilor cu dizabilități la educație și fixează incluziunea totală ca țel al sistemului educațional. Statele sunt obligate să acorde sprijinul necesar pentru a permite incluziunea în sistemul educațional.

Articolul 24 statuează, de asemenea, că sistemele educaționale trebuie să devină inclusive la toate nivelele. Încurajează copiii și adulții cu dizabilități, care n-au avut beneficiat de aceste oportunități la vârsta școlară, să meargă la școală la orice nivel pe baze egale cu ceilalți. Copiii cu dizabilități trebuie să beneficieze de învățământ primar gratuit și de calitate. Articolul menționează că sistemul trebuie să ofere adaptări corespunzătoare, precum și suport individualizat care să răspundă nevoilor tuturor elevilor.

Educația inclusivă presupune includerea copiilor și tinerilor ce necesită suport pentru nevoi speciale în aranjamentele educaționale efectuate pentru majoritatea copiilor și tinerilor

Inclusion Europe

Galleries de la Toison d'Or
29 Chaussée d'Ixelles #393/32
B-1050 Bruxelles
Tel.: +32-2-502.28.15
Fax.: +32-2-502.80.10
secretariat@inclusion-europe.org
www.inclusion-europe.org

Copiii și tinerii cu dizabilități intelectuale au nevoie de educația școlară mai mult, poate, decât alții: lipsa unei educații adecvate crește riscul de sărăcire și excludere.

Acest document de poziție prezintă punctul de vedere al membrilor Inclusion Europe referitor la educația școlară, învățarea adecvată și societatea pentru persoanele cu dizabilități intelectuale.

Obiective pentru copii și tineri

Aceleași lucruri sunt importante atât pentru copiii și tinerii cu dizabilități ca și pentru ceilalți. Din mai multe motive, următoarele lucruri "normale" prezintă un interes special pentru aceștia.

- **Apropierea de casă:** existența unei școli în zona în care locuiesc înseamnă mai puține călătorii și, prin urmare, mai multă energie, timp și bani câștigați. Copiii și tinerii vor avea, astfel, mai multe oportunități pentru contacte sociale și alte oportunități extra-școlare.
- **Să crești printre semenii tăi:** pentru copiii și tinerii cu dizabilități intelectuale este important să crească printre semenii lor cu sau fără dizabilități. Astfel au modele de dezvoltare. Astfel beneficiază de mai multe oportunități de dezvoltare personală, contacte, integrare în comunitate și socializare.
- **Securitate:** copiii și tinerii cu dizabilități sunt mai vulnerabili decât alții. Un mediu sigur din punct de vedere fizic, social și emoțional este, așadar, mai important pentru ei decât pentru ceilalți.
- **Educație adecvată și adaptată:** copiii și tinerii cu dizabilități intelectuale au, adesea, mai multă nevoie decât ceilalți de un plan educațional individualizat care să răspundă nevoilor lor metodologice, didactice și educaționale. Acestea se referă la ritm, ordine a materiilor, coerență, concentrare, cooperare, maximizarea potențialelor și posibilitatea alegerii unui stil de viață similar cu cel al semenilor lor.
- **Posibilitatea alegerii:** școlarii cu dizabilități intelectuale au dreptul la informare curentă pentru a putea alege, ca și colegii lor, ca, de pildă, materiile pe care vor să le studieze.
- **Alegeri pentru părinți:** părinții ar trebui să poată face o alegere reală între școli sau clase speciale în cadrul sistemului educațional principal. Pentru aceasta sunt necesare drepturi legale adecvate.
- **Învățarea continuă:** în societatea de astăzi, toți au nevoie de învățare continuă. Persoanele cu dizabilități intelectuale au cu atât mai mult nevoie de aceasta pentru a-și menține competențele și pentru a învăța lucruri noi.

Obiective pentru școli

Școlile și personalul lor trebuie să satisfacă solicitările și nevoile copiilor și tinerilor cu dizabilități intelectuale și cele ale părinților acestora.

- **Aspectul fizic:** copiii și tinerii cu dizabilități intelectuale pot avea dizabilități asociate, ca, de exemplu, dizabilități fizice. Școlile trebuie adaptate din punct de vedere fizic și toate încăperile trebuie să fie suficient de mari pentru nevoile copiilor și tinerilor cu dizabilități care pot folosi scaune cu rotile sau alte dispozitive pentru mobilitate.
- **Dispozitive tehnice:** dizabilitățile trebuie susținute mai mult sau mai puțin prin mijloace tehnice. Școlile trebuie să se asigure că aceste mijloace sunt folosite.
- **Suport social:** școlile nu sunt doar un spațiu de învățare ci și un loc de întâlnire. Școlile trebuie să întrețină o atmosferă și o organizare atractive pentru copii și tineri pentru întâlniri și stabilirea de legături și prietenii.
- **Cunoștințe și metode:** școlile au responsabilitatea și obligația să ofere cunoștințe specifice și metode diferențiate copiilor sau tinerilor cu dizabilități. Planurile individuale de învățământ trebuie să se bazeze pe nevoi mai mult decât pe resurse.

- **Sprijin pentru copii și tineri:** Școlile au obligația de a oferi informații accesibile tuturor elevilor. Școlile trebuie să promoveze participarea activă a elevilor cu dizabilități intelectuale în viața școlară de zi cu zi.
- **Disponibilitatea:** școlile trebuie să acorde o atenție deosebită capacității și disponibilității personalului vis-à-vis de educația și suportul copiilor și tinerilor cu dizabilități. Profesorii trebuie sprijiniți și capacitați pentru predarea la copii și tineri cu dificultăți importante de învățare sau comportament.
- **Managementul așteptărilor:** școlile trebuie să fie realiste și explicite legat de ceea ce pot oferi. Trebuie să informeze clar părinții în acest sens. Trebuie să agreeze într-un document scris ceea ce se va face și cum va fi evaluat acest lucru.
- **Îngrijirea, suportul pedagogic și medical:** în multe țări europene școlile au obligația să organizeze îngrijiri speciale, suportul educațional și medical necesar copiilor și tinerilor. Aceste lucruri pot fi, de asemenea, necesare pentru dezvoltarea și a altor copii, pentru ca ei să învețe și să-și atingă potențialul maxim.
- **Școala ca și comunitate:** Toți membrii comunității școlare – personal didactic, părinți, copii și tineri trebuie încurajați să aibă o atitudine inclusivă față de persoanele cu dizabilități intelectuale.

Obiective ale guvernelor

Guvernele sunt responsabile pentru furnizarea de educație pentru toți copiii și tinerii. În acest sens, au obligații suplimentare față de copiii și tinerii cu dizabilități.

- **Obligația și dreptul la educație:** toți copiii și tinerii, inclusiv cei cu dizabilități, au dreptul și obligația la educație. Guvernele trebuie să faciliteze acest lucru prin mijloace legale, financiare, construcții și organizarea altor mijloace necesare.
- **Obligații legale pentru școli:** fiecare școală ar trebui, prin lege, să aibă obligația de a educa toți copiii și tinerii, cu sau fără dizabilități.
- **Rețele de informare, suport tehnic și educațional:** sunt necesare un curriculum specific, cunoștințe și mijloace specifice pentru educația copiilor și tinerilor cu dizabilități. Guvernele au responsabilitatea de a dezvolta aceste cunoștințe și de a ajuta școlile astfel încât acestea să poată accesa cu ușurință suportul necesar elevilor lor.
- **Sprijin financiar:** educația copiilor și tinerilor cu dizabilități costă, adesea, mai mult decât educația celorlalți. Ar trebui să existe un sistem corect de plăți pentru școlile care au costuri adiționale. Acestea pot fi legate de aspectele fizice, tehnice, îngrijire sau suport sau nevoi educaționale.
- **Suport pentru copii și tineri:** Guvernul are obligația să furnizeze informații accesibile astfel încât persoanele cu dizabilități intelectuale să-și cunoască drepturile educaționale și cum să le acceseze.
- **Suport pentru părinți:** educația va avea succes numai cu sprijinul părinților ca parteneri egali în procesul educațional. Pentru a realiza acest lucru, părinții au dreptul la suport și dreptul de a face apel la o autoritate independentă.
- **Învățarea continuă:** guvernele trebuie să ofere suport financiar și organizațional astfel încât persoanele cu dizabilități intelectuale să beneficieze și să utilizeze educația continuă, de la început, prin intermediul învățământului obligatoriu, până la vârsta adultă.